

Prevencijos programos „Gyvai“ (angl. *Unplugged*) efektyvumo vertinimo rezultatai

Bernadeta Lažauninkaitė
Asociacijos „Mentor Lietuva“ vadovė

Programa „Gyvai“ - mokyklinė tabako, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencijos programa, skirta 12-13 metų moksleiviams.

Programa „Gyvai“

Metodinės priemonės

- Mokytojo metodinė knyga
- Metodinių kortelių rinkinys
- Mokinio pratybų knyga

Turinys

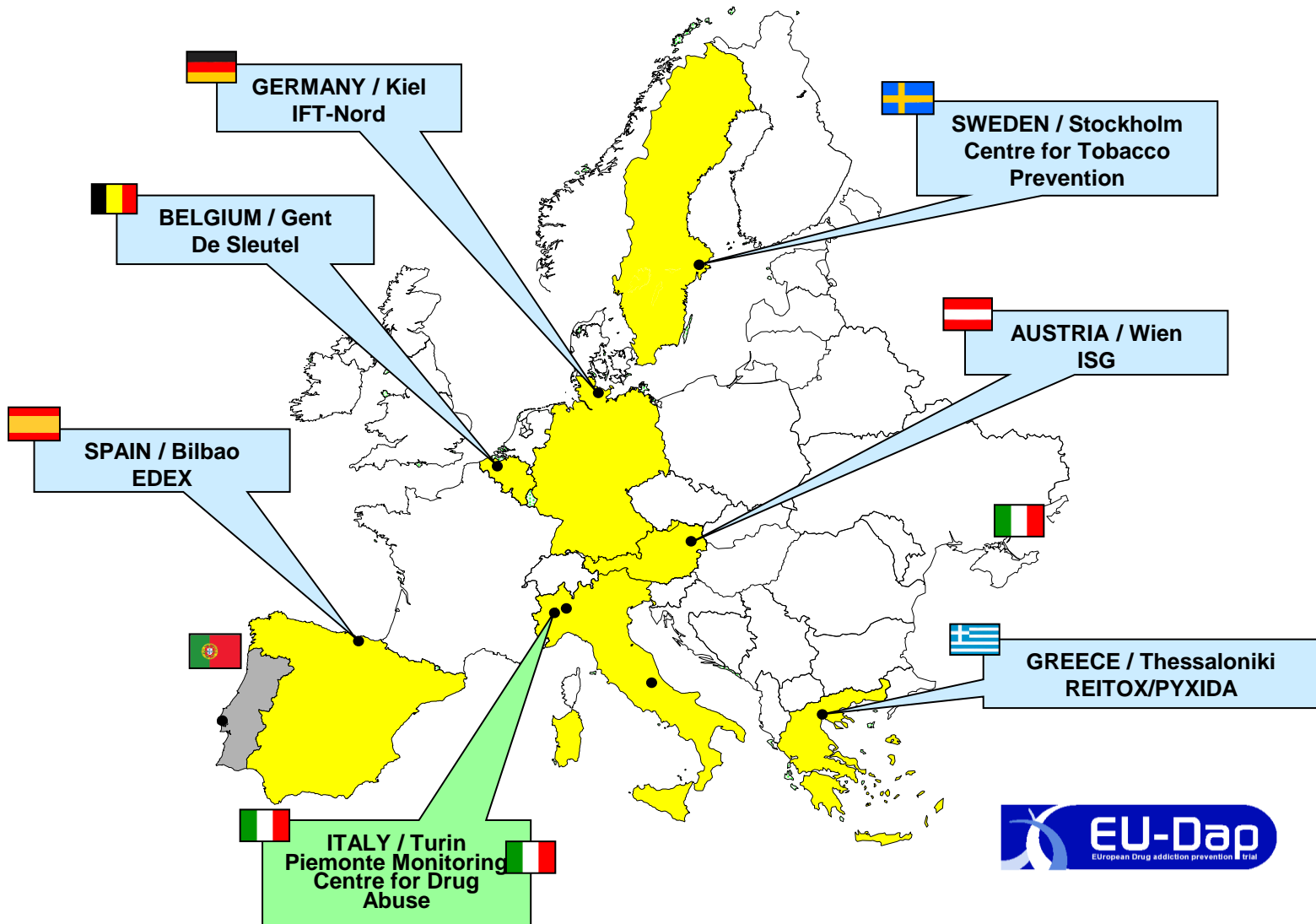
- 2,5 dienų mokymai mokytojams
- 12 pamokų vieno semestro metu
- 3 seminarai tėvams

12-oje pamokų...

- **Ugdomi asmeniniai įgūdžiai** (kritinis mąstymas; sprendimų priėmimas; kūrybinis mąstymas; savęs pažinimas), skiriamas dėmesys **išankstinių nuostatų korekcijai**
- **Ugdomi socialiniai įgūdžiai** (veiksmingas bendravimas; gebėjimas užmegzti ir palaikyti santykius; empatija)
- **Suteikiama informacija** apie narkotinių medžiagų poveikį ir žalą

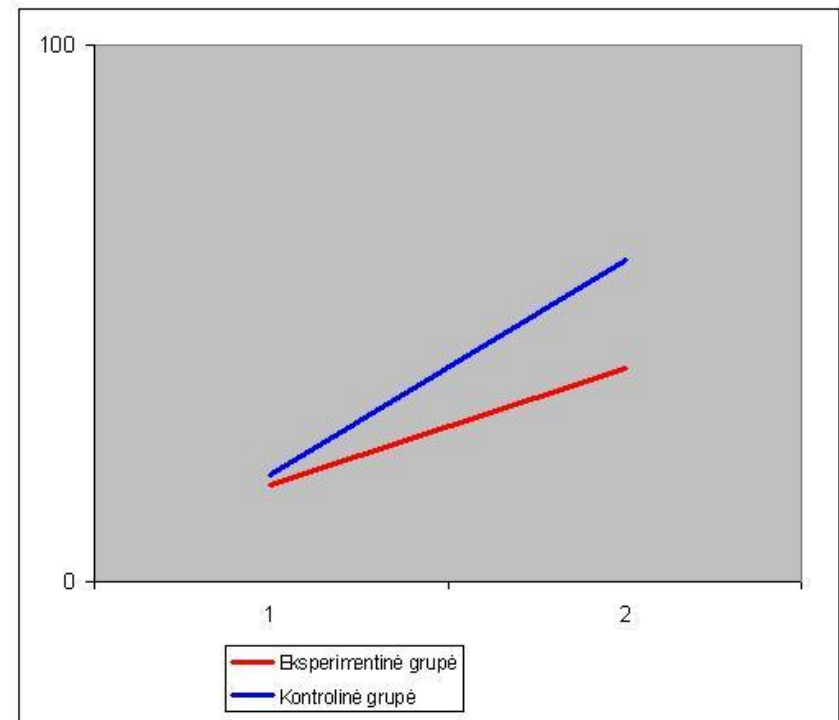
Programos „Gyvai“ efektyvumas senosiose ES narėse

- Buvo sukurta ir sėkmingai įgyvendinta 2004-2006 m. Europos komisijos paremtame tarptautiniame projekte **European Drug Abuse Prevention (EU-Dap)**
- Kuriant “Gyvai” programą kartu dirbo **mokslininkai ir prevencijos praktikos specialistai iš 7 ES šalių**

Programos „Gyvai“ efektyvumas senosiose ES narėse

- Mokiniai, dalyvavę „Gyvai“ pamokose, lyginant su mokiniais, kurie mokėsi pagal įprastą programą, per paskutines 30 dienų:
- 30 % mažiau rūkė kasdien
- 28 % mažiau buvo girti
- 23 % mažiau bent kartą per mėnesį rūkė kanapes

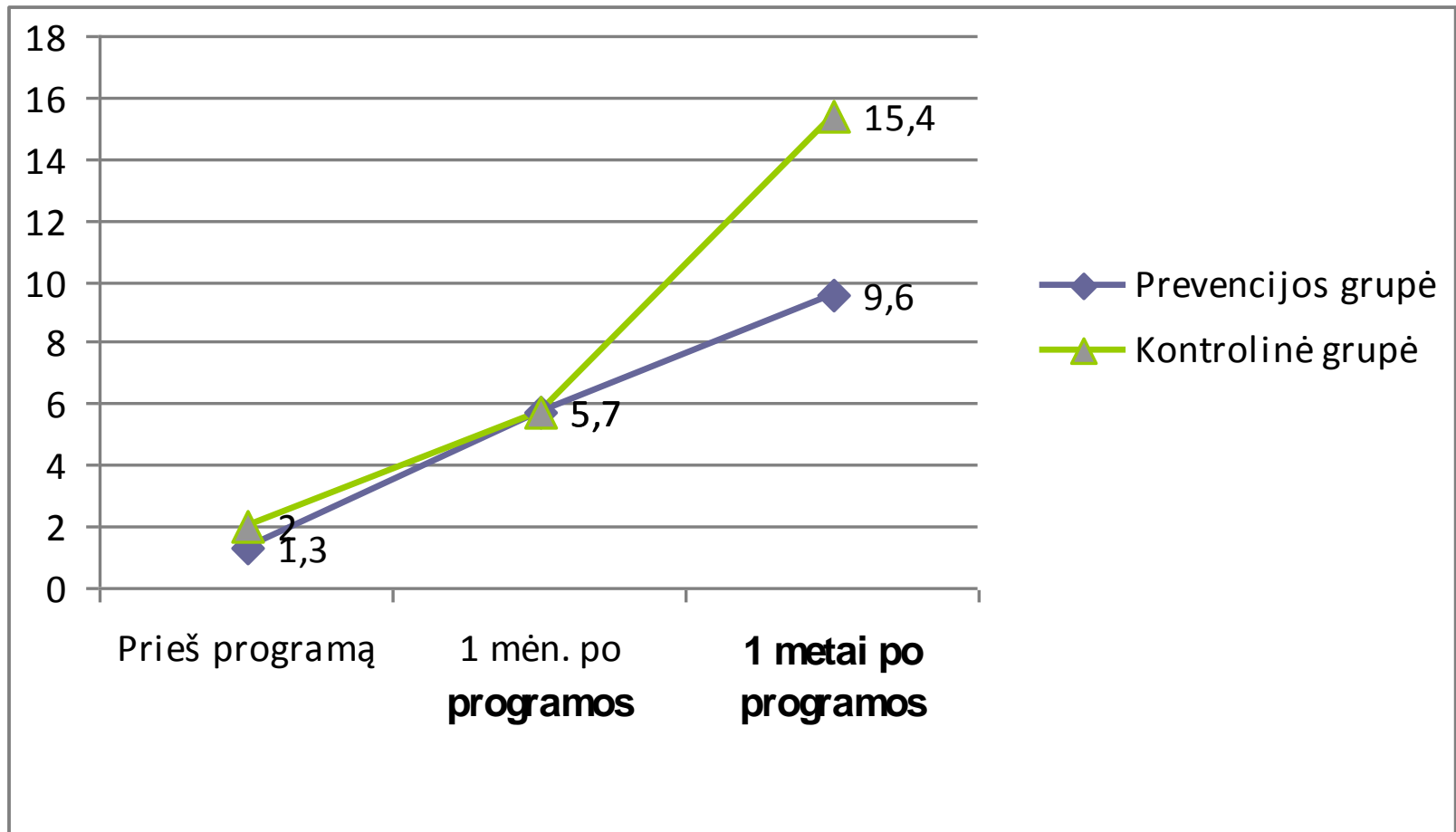
Efektyvumo vertinimo tyrimas

- 2009 m. gruodžio mėn., 2010 m. gegužės mėn. ir 2011 m. gegužės mėn. buvo atliktos programos poveikio vertinimo apklausos, kuriose dalyvavo 799 moksleiviai iš 6 kontrolinių ir 7 eksperimentinių Kauno m. mokyklų.
- Buvo matuojama kaip kinta moksleivių žinios, požiūris ir elgesys, susijęs su tabako, alkoholio ir narkotikų vartojimu kontrolinėje ir eksperimentinėje grupėse.

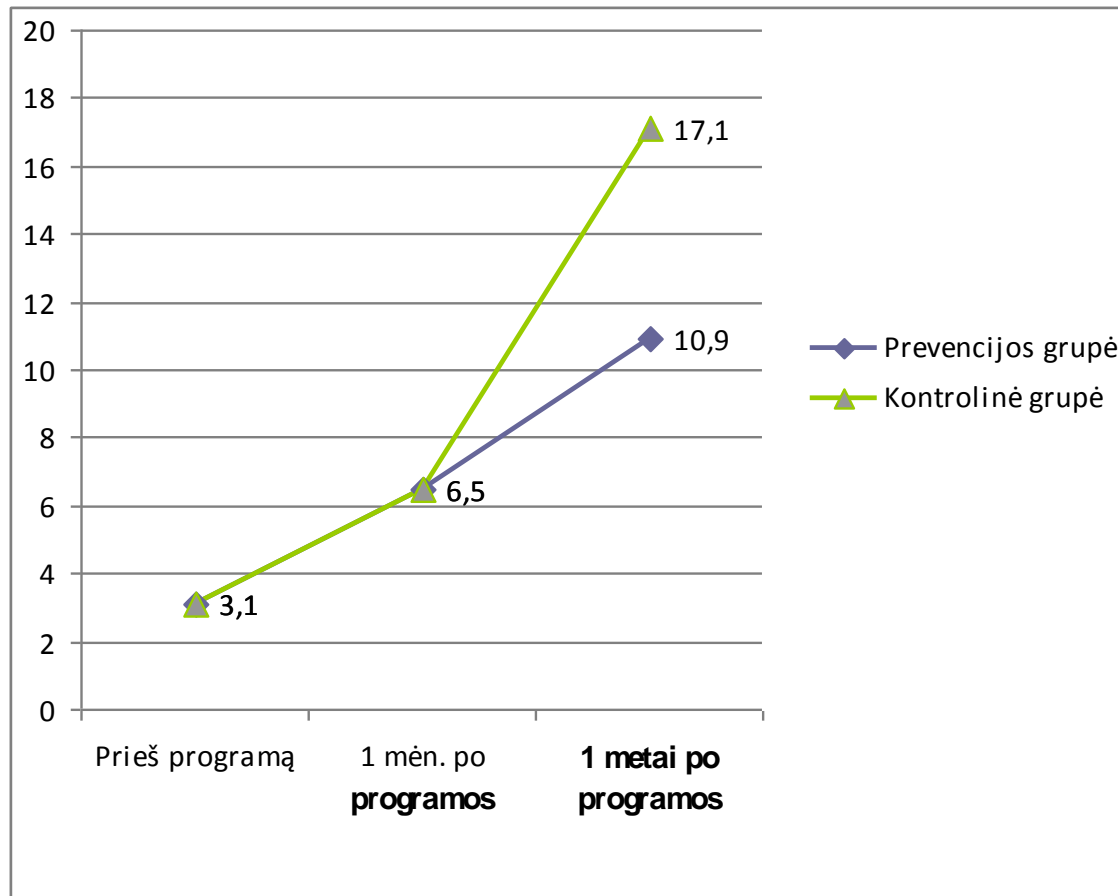
Programos „Gyvai“ efektyvumas Lietuvoje (I)

Poveikis moksleivių elgesiui - programoje „Gyvai“ dalyvavę vaikai rečiau ir mažiau rūkė cigaretes bei vartojo alkoholinius gėrimus lyginant su vaikais, nedalyvavusiais programoje

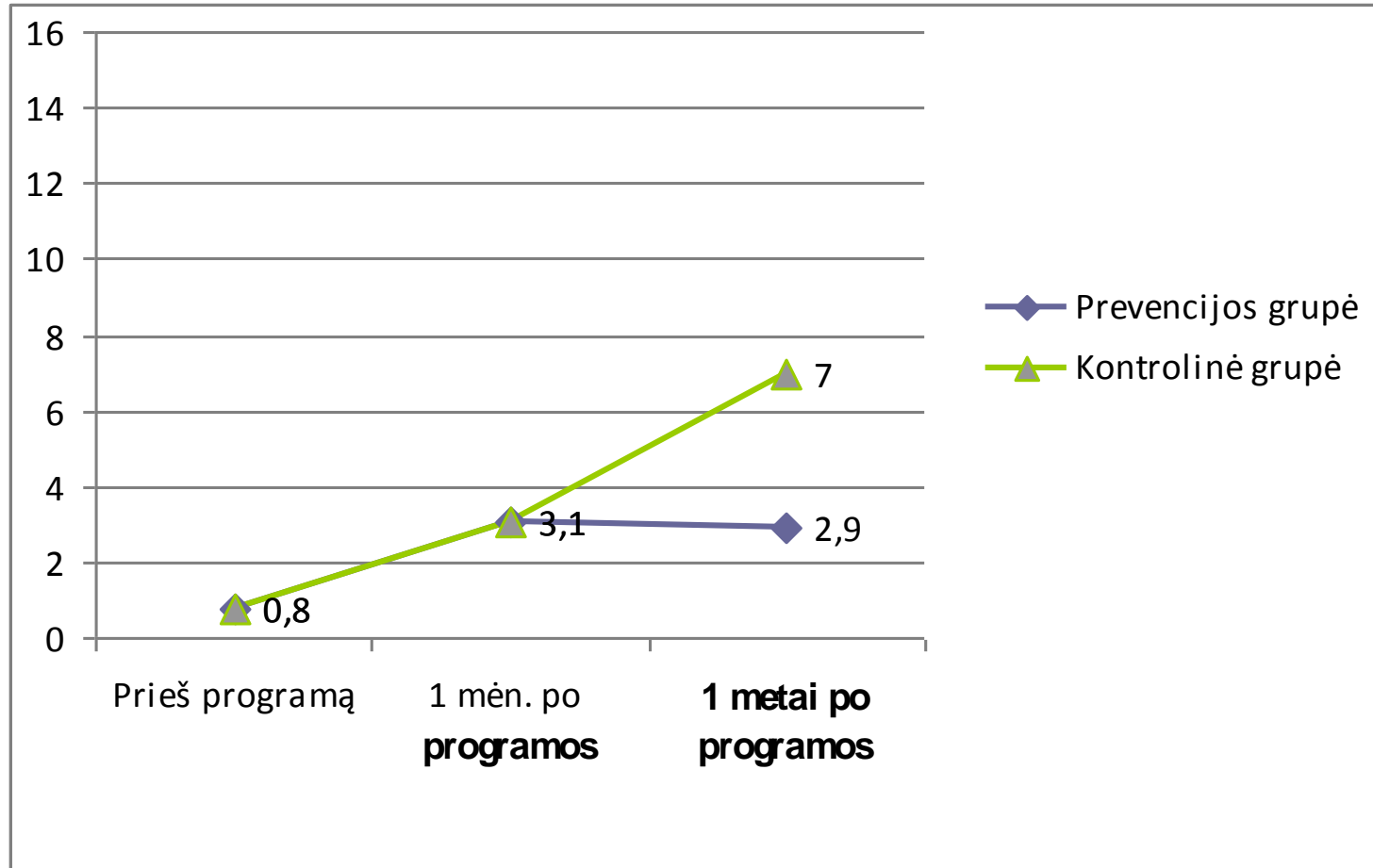
Dažnas rūkymas - 20 ir daugiau cigarečių per paskutines 30 dienų (proc.)

Nuolatinis dažnas rūkymas - 6 ir daugiau cigarečių per savaitę (proc.)

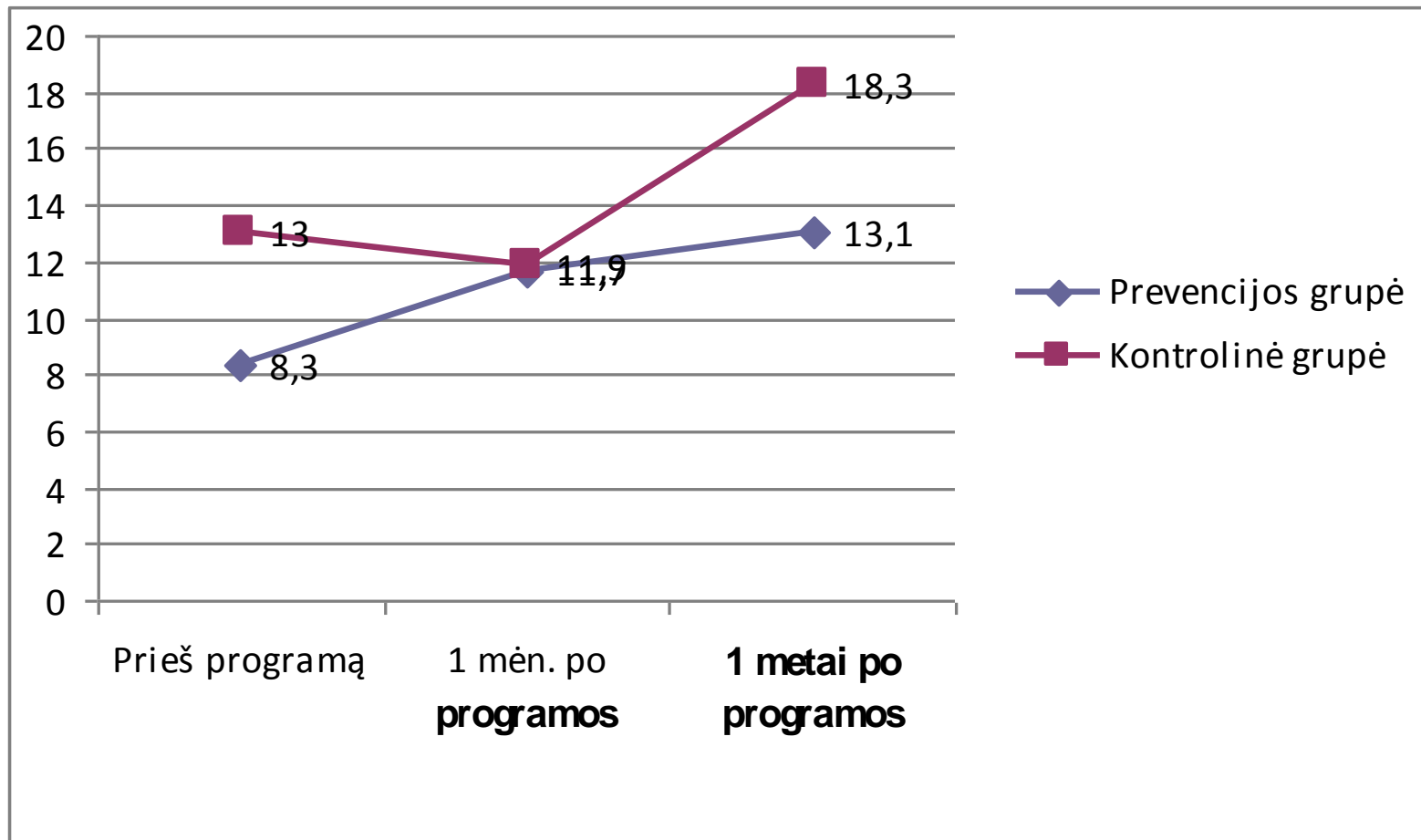
Dažnas pasigėrimas – 6 ir daugiau kartų per paskutines 30 dienų (proc.)

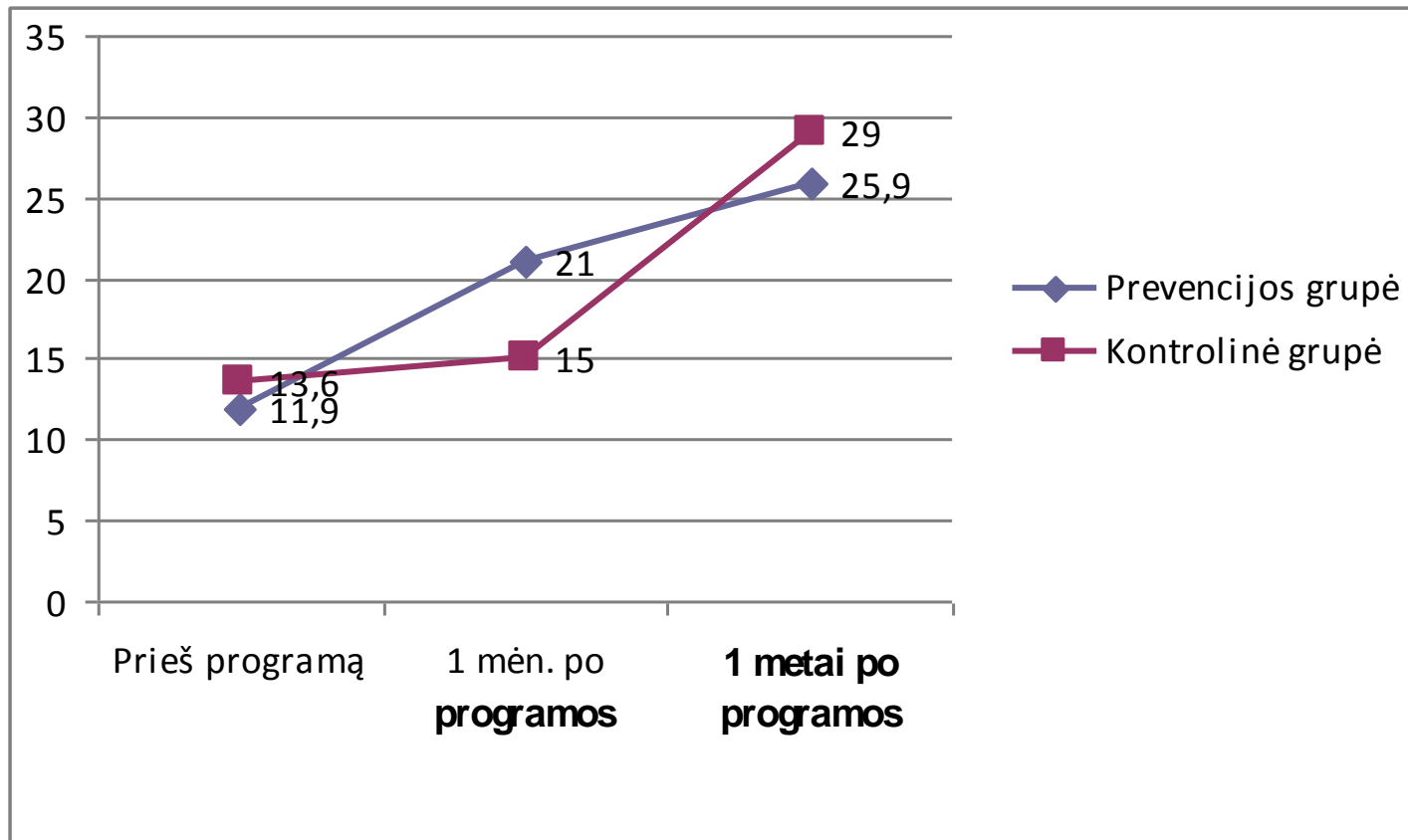
Programos „Gyvai“ efektyvumas Lietuvoje (II)

Poveikis moksleivių nuostatoms – programoje „Gyvai“ dalyvavę vaikai linkę rečiau sutikti su pasiūlymu vartoti alkoholį, rūkyti cigaretes ir kanapes.

Kiek tikėtina, kad jūs sutiktumėte su pasiūlymu rūkyti kanapes? (proc.)

Kiek tikėtina, kad jūs sutiktumėte su pasiūlymu rūkyti cigaretes? (proc.)

Kiek tikėtina, kad jūs sutiktumėte su pasiūlymu išgerti alkoholio? (proc.)

